

Opgeven of opvoeden?

de HOENDERLOO
GROEP

CREËERT NIEUWE KANSEN
JEUGDZORG EN ONDERWIJS

Elke dag op de fiets naar school. Daarna lekker sporten en natuurlijk ook je huiswerk maken. En als er problemen zijn, staan je ouders voor je klaar. Het lijkt zo gewoon. Toch hebben niet alle jongeren zo'n normale jeugd. Huiselijk geweld, drugs of verwaarlozing: het zijn volwassen problemen die vaak een grote stempel drukken op het leven van een jongere. Met alle gevolgen van dien. De één wordt opstandig en raakt in een isolement. De ander laat zich niets meer vertellen en haalt rottigheid uit. Maar niet altijd is een nare thuissituatie de boosdoener. Sommige jongeren hebben hun ouders verloren of kampen met een gedragsstoornis, waardoor ze thuis en op school ontsporen. Wat de oorzaken ook zijn, geen enkele jongere vraagt erom uit huis geplaatst te worden. Toch kan juist een andere leefomgeving de nodige rust en structuur geven, zodat een jongere kan werken aan zijn ontwikkeling. De Hoenderloo Groep is er speciaal voor de jongeren, die na allerlei hulpverleningstrajecten een ingrijpende en opbouwende verandering in hun leven moeten doorvoeren.

NIEUWE KANSEN

Bij de Hoenderloo Groep verblijven jongeren die tijdelijk niet thuis kunnen wonen. Al meer dan 150 jaar werken wij vanuit de ervaring dat deze jongeren - hoe dwars ze zich soms ook gedragen - een gewoon leven willen leiden. Een leven zonder problemen en zorgen. Met vrienden, school, sport en hobby's. We geloven in de kansen

en mogelijkheden van deze jongeren. Jongeren die, als zij eenmaal hun leven weer op de rails hebben, veel te bieden hebben. Of zij nu in één van onze gezins- of leefgroepen wonen of een intensieve heropvoeding volgen op de Glen Mills School, stuk voor stuk werken zij aan hun persoonlijke ontwikkeling. Waarbij het volgen van een schoolopleiding en het halen van een regulier diploma een belangrijke rol spelen. Want goed onderwijs vergroot later immers de kansen op een zelfstandig bestaan. En voor minder doen we het niet.

"De Hoenderloo Groep creëert nieuwe kansen. Maar het is meer dan dat. Ik streef ernaar dat onze jongeren herkend worden als 'de besten'. Dus geen negatief stempel, maar het besef dat het goede jongeren zijn die - ondanks een valse start - wat van hun leven willen en kunnen maken. Als ze de Hoenderloo Groep verlaten, dan zijn ze in staat om goed te functioneren. Jongeren waar je op kunt bouwen. Daar sta ik voor."

(Hans Nieukerke, directeur van de Hoenderloo Groep)

ONBEGREPEN

Huiselijk geweld, intimidatie, drugsmisbruik of criminaliteit. Jongeren die bij de Hoenderloo Groep komen wonen, hebben vaak een roerige tijd achter de rug. Ze zijn in meerdere internaten geplaatst geweest, hebben bij pleeggezinnen gewoond, of zelfs een periode in de jeugdgevangenis doorgebracht. Andere jongeren vertonen door een aandoening als ADHD of PDD-nos onhandelbaar gedrag. Hierdoor zorgen ze in hun eigen omgeving voor een onhoudbare situatie. Schade die niet makkelijk te herstellen is. Het vertrouwen in volwassenen en instanties is vaak ernstig aangetast. Ze voelen zich onbegrepen en ongewenst, en zijn dat vaak ook. We kijken er dan ook niet van op dat ze zich afzetten tegen onze medewerkers. Dat ze hun goede en slechte buien hebben. Dat ze aandacht eisen, maar ook met rust gelaten willen worden. Dat ze hulp vragen, maar ook hulp weigeren. Het zijn gevolgen van de problematiek waarmee deze jongeren geconfronteerd zijn geweest. Maar tegelijkertijd hoort het in onze visie ook gewoon bij opgroeien en volwassen worden.

ADHD
Jongeren met ADHD hebben concentratie problemen (zijn snel afgeleid, kunnen moeilijk dingen afmaken), zijn impulsief en druk (niet stil kunnen zitten of erg beweeglijk zijn). Jongeren kunnen last hebben van één van deze drie dingen of alle drie tegelijk.

PDD-nos
Jongeren die moeite hebben sociale contacten. Ze hebben vaak een gemiddelde intelligentie, maar snappen de sociale regels in het contact niet; ze kunnen zich niet inleven in de ander(en), weten niet hoe ze vrienden moeten maken en/of deze te houden, nemen grapjes erg letterlijk en zijn erg gericht op zichzelf. Ze kunnen moeilijk omgaan met onverwachte gebeurtenissen, veranderingen of vreemde mensen.

DUIDELIJKE DOELEN

Van een gewone opvoeding tot het aanleren van waarden en normen. De verschillende divisies binnen de Hoenderloo Groep hanteren elk een eigen beleid dat is gericht op de specifieke problematiek van de jongeren. Het stellen van doelen maakt dan ook een belangrijk deel uit van het dagelijkse leven binnen de Hoenderloo Groep. Doelen die niet te pas en te onpas veranderd kunnen worden. We weten immers dat we ver kunnen komen met begrip, maar dat heldere afspraken noodzakelijk zijn voor het behalen van het gewenste resultaat. In ruil daarvoor kunnen de jongeren ook wat van ons verwachten. Ze krijgen in elk van onze woonvormen de tijd, de ruimte of de behandeling om tot positief gedrag te komen. Onze coaches, begeleiders, docenten, gedragstherapeuten en pedagogen stellen voor elk van onze jongeren een professioneel hulptraject op. Een traject dat specifiek is toegespitst op de problematiek van de individuele jongere, zijn mogelijkheden en zijn behoeftes. Zo kan de jongere rekenen op een regelmatig leven met duidelijke doelen om naartoe te werken.

"Na enkele jaren in internaten gewoond te hebben, ben ik in een leefgroep van de Hoenderloo Groep geplaatst. Ik woon nu in Eikenhof. Ik weet dat ik vaak gecorrigeerd moet worden. En dat doen ze bij Eikenhof. Sinds ik daar woon, gaat het beter met me. Ze hebben me geleerd om eerst te stoppen, dan te denken en daarna pas te doen. Soms gaat het nog wel eens fout, maar dat zijn incidenten."

(Michiel van Vliet, jongere Eikenhof)

ONZE DIVISIES

Elke jongere is anders. Met z'n eigen mogelijkheden, wensen en verlangens. Maar ook met beperkingen, bedreigingen en tekortkomingen. Niet voor niets bestaat de Hoenderloo Groep uit zes verschillende divisies. Op basis van leeftijd, achtergrond en problematiek wordt voor de jongeren een plek gezocht in de meest geschikte divisie. Zo vergroten we de kansen van de jongeren om het negatieve gedrag om te zetten in een positieve levenshouding.

Nijegaarde

"Kinderen weten wat ze aan me hebben."
(Wil Bloemheuvel, gezinsgroepouder)

Wil Bloemheuvel is samen met haar man gezinsgroepouder in de divisie Nijegaarde van de Hoenderloo Groep. Deze divisie bestaat uit elf gezinsgroepen. "We hebben zelf een dochter, die al het huis uit is. Doordat ik al

bij de Hoenderloo Groep werkte, wist ik als geen ander wat het inhield om gezinsgroepouder te zijn. We wonen in een groot huis op het terrein van de Hoenderloo Groep, met zes jongeren. Ons gezin leidt een zo normaal mogelijk bestaan, ook al weet ik dat de jongeren vaak een moeilijke periode achter zich hebben." De gezinsgroepen bieden de kinderen een stabiel gezinsleven, met warmte, veiligheid en geborgenheid. De gezinsgroepouders worden

"Jongeren maken een constante ontwikkeling door. Onze medewerkers moeten mee ontwikkelen om een generatiekloof te voorkomen. Als de jongeren bijvoorbeeld zitten te chatten, dan verwachten we dat een begeleider wel weet wat dat is. Niet alleen om de orde te kunnen handhaven, maar ook om zich in te kunnen leven in de belevingswereld van de jongeren."

(Karlien Dun, hoofd P&O van de Hoenderloo Groep)

professioneel ondersteund door een team van medewerkers. Wil: "Het is soms best moeilijk. Daar ben ik heel eerlijk in. Maar de beloning is groot. Recentelijk zijn twee van onze jongeren op kamers gaan wonen. En het gaat hartstikke goed! Op zo'n moment besef ik dat alle inzet niet voor niets is geweest."

't Gaaienbosch

"Als je jongeren op de juiste manier benadert, dan zie je ze veranderen."
(Peter van den Dool, hoofd Vrije Tijd)

Voetballen, naar de filmclub of bardiensten draaien: vrije tijd speelt bij de Hoenderloo Groep een belangrijke rol. Peter: "Voor de jongeren die hier wonen is het goed om ook in de vrije tijd bezig te zijn. In de gezinsgroepen bepalen de jongeren, samen met de gezinsgroepouders, bij welk club zij zich opgeven. De jongeren van de leefgroepen, zoals 't Gaaienbosch, kiezen zelf hun doelen en een bijpassende vrije tijdclub." In de leefgroepen van divisie 't Gaaienbosch van de Hoenderloo Groep wonen jongeren van tien tot zestien

jaar. De jongeren van 't Gaaienbosch hebben veel structuur nodig. Ze vertonen negatief gedrag door uiteenlopende oorzaken, zoals verwaarlozing of mentale stoornissen. Peter: "Omdat ik veel van hun achtergronden weet, kan ik op een zinvolle manier aan de specifieke behandeldoelen van elke jongere meewerken. Sommige jongeren sluiten zich bijvoor-

beeld af van groepsactiviteiten zoals sporten, omdat ze het moeilijk vinden om aan te sluiten of onzeker zijn over zichzelf. Het is mijn doel om ook deze jongeren zover te krijgen, dat ze plezier krijgen in de samenwerking met anderen en zich zo socialer kunnen opstellen."

Eikenhof

"Vrienden vinden me heel erg veranderd. Zij doen nog steeds de domme dingen waaraan ik vroeger ook mee deed."

(Michiel van Vliet, jongere Eikenhof)

Wie wil er nou niet een normale jeugd? Daarin zijn de jongeren bij de Hoenderloo Groep niet anders. Toch is thuis wonen niet voor iedereen mogelijk. Michiel: "De relatie met mijn stiefvader was altijd slecht. Er was niemand op wie ik kon terugvallen. Nadat ik in meerdere internaten heb gewoond, ben ik door justitie bij de Hoenderloo Groep geplaatst. Soms doe ik dingen die niet door de beugel kunnen. Ik weet ook niet goed waarom, maar dat zit gewoon in me." In de leefgroepen van divisie Eikenhof van de Hoenderloo Groep wonen jongeren van veertien tot achttien jaar. Ze hebben vaak psychische problemen en een gebrek aan zelfvertrouwen en uiten dit in agressie, criminaliteit, zwerven, spijbelen en drugsgebruik. Door de gevorderde leeftijd van deze jongeren, is hun probleemgedrag complex en ingesleten. Michiel: "In de leefgroep waar ik nu woon, heb ik geleerd om dingen anders te doen. Soms tegen m'n gevoel in, maar dan weet ik dat het beter voor me is. De stabiliteit van de leefgroep geeft me rust. Het gaat nu zo goed met me, dat ik op het ROC een opleiding volg om zelf uiteindelijk als groepsleider te kunnen gaan werken."

Hoenderloo College

"Jongeren moeten leren waar de grens ligt. Dan kunnen wij aan de slag met hun talent."
(Ton Gietema, locatiemanager 'Gangel' van het Hoenderloo College)

De Hoenderloo Groep biedt niet alleen (her)opvoeding, maar ook scholing. Twee belangrijke pijlers om later met de juiste bagage een bestaan op te bouwen. Ton: "Door hun complexe persoonlijkheid, zijn veel jongeren niet in staat om goed te presteren op school. Terwijl ze toch normaal begaafd zijn. Op het Hoenderloo

College zoeken we naar de juiste leervorm en passende leeromstandigheden, zodat jongeren doelgericht kunnen werken aan hun toekomst." Het onderwijs van het Hoenderloo College sluit aan op de zorgvraag van de verschillende groepen jongeren, en hanteert de wettelijke kaders zoals de ontwikkeling van de leerwegen (VMBO). Het Hoenderloo College biedt drie onderwijsniveaus: Primair onderwijs (te vergelijken met de bovenbouw van de basisschool), de Basisvorming (vergelijkbaar met de eerste twee jaar van het voortgezet onderwijs) en Arbeidsmarkt-beroepsgerichte Opleiding. Ton: "Het merendeel van de leerlingen verlaat het Hoenderloo College met een diploma of certificaten op zak. En als je dan weet dat die jongen, die met een grote bek binnenkwam, aan het eind van de rit rustig koffie met me drinkt, dan was het de moeite waard."

't Wezeveld
"Positief resultaat begint bij een goede inschatting van de jongere."
(Marlijn Dompeling, behandelcoördinator van 't Wezeveld)

Een jongere die aangemeld wordt voor de divisie 't Wezeveld van de Hoenderloo Groep, maakt kennis met de behandelcoördinator. Marlijn: "Ik ontvang, samen met de teamleider, de jongere en de ouders. Ik heb dan al het dossier doorgelezen en me zo een beeld gevormd van de situatie. Zowel de jongere als de ouders kunnen me vragen stellen over het wonen bij de Hoenderloo Groep en de hulp die wij bieden. Na het gesprek

stel ik een speciaal op de jongere en ouders gericht behandelplan op." Divisie 't Wezeveld richt zich op jongeren tussen de twaalf en achttien jaar die normaal begaafd zijn. De oorzaken van de problematiek zijn zeer divers, zoals verwaarlozing of mentale stoornissen. De behandeling richt zich op de sociale ontwikkeling van de jongere en het herstel van het normale leven. Marlijn: "Het is voor ouders niet niks als hun kind ergens anders moet gaan wonen. Toch is het soms beter zo, omdat er vaak veel gebeurd is in een gezin. De jongeren hebben al veel hulpverleners en instellingen gezien, zonder resultaat. Bij de Hoenderloo Groep bieden we deze jongeren en hun ouders een kans om de situatie de baas te worden. Dankzij de juiste behandeling en intensieve begeleiding zien we jongeren opbloeien."

Glen Mills School
"Wie een bende kan leiden, is niet op z'n achterhoofd gevallen."
De gasten die hier zitten, zijn de managers van morgen."

(Marco Braam, unitleider Glen Mills School)

Intimidatie, vechtpartijen, inbraak en geweldpleging: de jongens van de Glen Mills School van de Hoenderloo Groep waren in het verleden geen lieverdjes. De school - naar Amerikaans concept - biedt delinquente jongens van veertien tot achttien jaar een volledig dagprogramma, dat bestaat uit onderwijs, sport, groepsgeleide interactie, gezamenlijke maaltijden, het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden en het doen van de was. Omdat de jongens gevoelig zijn voor groepsdruk, richt de Glen Mills School zich op groepsprocessen zoals die zich afspelen in jeugdbendes. Marco: "Toch heeft geen van de jongens hier vrienden. Iedereen controleert elkaar, dat is de kracht van het systeem. Tegelijkertijd moeten de jongens in contact komen met de zachte kant in zichzelf, en dat is heel confronterend. Want dat zijn ze niet gewend. Wij helpen ze bepaalde blokkades weg te nemen, waardoor de weg vrij is om zich op een goede manier verder te ontwikkelen." De behoefte aan status, zeggenschap en erkenning wordt in de Glen Mills School positief gebruikt. Goed gedrag wordt beloond met privileges, promotie en status. Slecht gedrag wordt bestraft met degradatie in status en het inperken van privileges. Dit alles met het doel dat de studenten de Glen Mills School verlaten met een positieve levenshouding, een diploma of certificaten en uitzicht op een baan. Marco: "Ik wil begrijpen waarom ze zich gedragen zoals ze zich gedragen. De jongens hebben nooit kind kunnen zijn. Ze zijn gewend om zich hard op te stellen. Van overleven naar leven: dat is ons doel."

